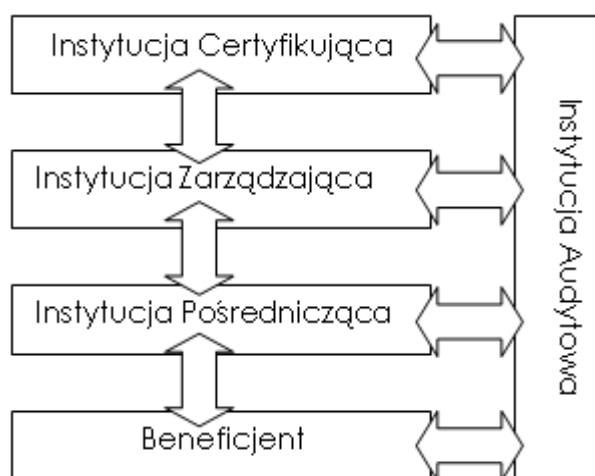

Załącznik nr 4 - Skrócony opis systemu zarządzania i kontroli

Struktura systemu:

Rolę wiodącą w systemie zarządzania i kontroli PO RYBY 2014-2020 odgrywa instytucja zarządzająca (IZ). Ponosi ona odpowiedzialność za skuteczne i efektywne wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” oraz za przestrzeganie i stosowanie odpowiednich regulacji i zasad dotyczących jego implementacji. Regułą jest, że IZ część swoich kompetencji przekazuje instytucji pośredniczącej (IP). W tym jednak zakresie kontroluje ona sposób i skuteczność realizacji przekazanych zadań w ramach kontroli systemowej.

Przepisy krajowe powołają IZ PO RYBY 2014 – 2020 w osobie ministra właściwego ds. rybnactwa, który reprezentowany będzie przez Dyrektora Departamentu Rybnactwa w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

IZ PO RYBY 2014 – 2020 dla realizacji poszczególnych priorytetów PO RYBY 2014-2020 wyznaczyła instytucje pośredniczące. Delegowanie zadań odbywa się w drodze upoważnienia ustawowego lub odpowiedniej umowy.

WYKAZ/LISTA ZADAŃ/FUNKCJI REALIZOWANYCH BEZPOŚREDNIO PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZĄDZAJĄCĄ

1) w zakresie programowania:

- opracowywanie, w razie potrzeby, propozycji zmian w PO RYBY 2014 – 2020 i zgłaszanie ich pod obrady Komitetu Monitorującego PO RYBY 2014-2020 (KM),
- zapewnienie realizacji PO RYBY 2014 – 2020 zgodnie z decyzjami Komitetu Monitorującego, rozporządzeniami UE oraz zasadami i politykami wspólnotowymi, zwłaszcza w dziedzinie rybnactwa, konkurencji, zamówień publicznych, ochrony środowiska i równości płci,

- przygotowanie rozporządzeń określających szczegółowe opisy priorytetów dla PO RYBY 2014 – 2020 oraz przygotowywanie niezbędnych zmian w tych rozporządzeniach,
- przygotowanie wzorów dokumentów niezbędnych do realizacji PO RYBY 2014 – 2020,
- przygotowanie opisu systemu zarządzania i kontroli PO RYBY 2014 – 2020,
- zatwierdzanie opracowanych przez instytucje pośredniczące procedur dotyczących wdrażania PO RYBY 2014 – 2020;

2) w zakresie monitorowania przygotowania i wyboru operacji:

- zapewnienie, że wybór operacji do finansowania następuje zgodnie z kryteriami stosowanymi dla PO RYBY 2014 – 2020 i monitorowanie ich zgodności z odpowiednimi zasadami wspólnotowymi i krajowymi przez cały okres ich realizacji,
- przygotowanie kryteriów wyboru finansowego operacji i przedłożenie ich do akceptacji KM PO RYBY 2014 – 2020,
- organizowanie procesu naboru wniosków o dofinansowanie w zakresie realizacji wskazanych w przepisach krajowych Środków.

3) w zakresie zarządzania finansowego:

- zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację PO RYBY 2014 – 2020,
- przygotowywanie, we współpracy z IP, rocznej i wieloletniej prognozy wydatków PO RYBY 2014 – 2020 oraz przekazywanie jej do instytucji certyfikującej (IC) i Komisji Europejskiej (KE),
- zapewnienie istnienia informatycznego systemu rejestracji i przechowywania zapisów księgowych dla każdej operacji w ramach PO RYBY 2014 – 2020 oraz gromadzenie danych na temat realizacji, niezbędnych do celów zarządzania finansowego, monitorowania,
- zapewnienie utrzymywania przez beneficjentów i inne podmioty uczestniczące w realizacji operacji odrębnego systemu księgowego albo nadawania odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją, bez uszczerbku dla krajowych zasad księgowych,
- prowadzenie rejestru kwot podlegających procedurze odzyskiwania, kwot odzyskanych oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu wspólnotowego dla operacji w ramach PO RYBY 2014 – 2020,
- odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom, w przypadku wydawania decyzji, o której mowa w art. 207 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.),
- przygotowywanie *Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność okresową i końcową* w ramach PO RYBY 2014-2020 i przekazywanie ich do IC,

- wydawanie decyzji, o której mowa w art. 207 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), określającej kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki;

4) w zakresie monitoringu i ewaluacji:

- powołanie KM PO RYBY 2014 – 2020, kierowanie jego pracą oraz zapewnienie mu wymaganych dokumentów umożliwiających monitorowanie wdrażania PO RYBY 2014 – 2020 w świetle jego celów,
- przygotowanie sprawozdań z realizacji PO RYBY 2014 – 2020 (rocznych i końcowych) i przekazywanie ich do akceptacji KM,
- przekazywanie zaakceptowanych sprawozdań z realizacji PO RYBY 2014 – 2020 (rocznych i końcowych) do KE,
- ocena postępów realizacji PO RYBY 2014 – 2020 na podstawie sprawozdań przygotowywanych przez IP PO RYBY 2014 – 2020 i zaakceptowanych przez IZ,
- przekazywanie KM informacji o uwagach KE zgłoszonych na podstawie raportu rocznego oraz informowanie KE o podjętych działaniach w odpowiedzi na jej uwagi,
- zapewnienie prowadzenia ewaluacji PO RYBY 2014 – 2020 zgodnie z wymogami UE – w szczególności we współpracy z IP w przygotowaniu ewaluacji poszczególnych priorytetów, prowadzenie ewaluacji PO RYBY 2014 – 2020 oraz nadzorowanie wykonywania ewaluacji przez IP;

5) w zakresie kontroli:

- zapewnienie prowadzenia kontroli realizacji PO RYBY 2014 – 2020 w oparciu o roczny plan kontroli, w tym w szczególności przygotowywanie planu kontroli systemowej,
- weryfikacja i zatwierdzanie rocznych planów kontroli opracowanych przez IP oraz nadzorowanie wypełniania obowiązków kontrolnych przez IP,
- przygotowywanie raportów i zestawień o nieprawidłowościach oraz przekazywanie ich do uprawnionych instytucji, zgodnie z Systemem informowania o nieprawidłowościach finansowych w wykorzystaniu Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,
- zapewnianie, że wydatki zadeklarowane przez beneficjenta na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi,
- zapewnianie otrzymywania przez IC wszystkich niezbędnych informacji o procedurach i weryfikacjach prowadzonych w odniesieniu do wydatków na potrzeby poświadczania,
- zapewnianie dokonywania przez instytucje pośredniczące kontroli beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych prowadzonych przez Ministra Finansów,
- zapewnienie, że wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu;

6) w zakresie informacji i promocji:

- opracowanie Strategii komunikacji dla PO RYBY 2014 – 2020,
- opracowanie *Rocznych planów informacji i promocji* i nadzorowanie działań komunikacyjnych prowadzonych przez IP,
- zapewnienie zgodności realizacji PO RYBY 2014 – 2020 z wymogami informowania i promocji ujętymi w rozporządzeniu o EFMR oraz rozporządzeniu o wspólnych przepisach.

7) w zakresie Pomocy technicznej:

- opracowywanie corocznej propozycji do projektu budżetu państwa w zakresie *Pomocy technicznej* PO RYBY 2014-2020,
- rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność, składanych przez IP;

8) w zakresie systemu informatycznego:

- zapewnienie istnienia informatycznego systemu rejestracji i przechowywania zapisów księgowych dla każdej operacji w ramach PO RYBY 2014 – 2020 oraz gromadzenie danych na temat realizacji PO RYBY 2014 – 2020, niezbędnych do celów zarządzania finansowego, monitorowania, weryfikacji *Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od IP, audytu i oceny,
- wymiana danych z KE za pomocą SFC.

9) w zakresie archiwizacji:

- przechowywanie dokumentacji dotyczącej wydatków i audytów PO RYBY 2014 – 2020 zgodnie z przepisami prawodawstwa europejskiego,
- zapewnienie, poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów do umowy zawieranej z IP, archiwizacji wszelkich dokumentów związanych z realizacją priorytetów PO RYBY 2014 – 2020 zgodnej ze wspólnotowymi i krajowymi standardami przechowywania dokumentacji.

FUNKCJE FORMALNIE POWIERZONE INSTYTUCJOM POŚREDNICZĄCYM

1. Funkcję IP dla 1, 2, 3, i 5 priorytetu PO RYBY 2014 – 2020 pełni Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dla 4 priorytetu PO RYBY 2014 – 2020 pełni samorząd województwa, dla 6 priorytetu i *Pomocy technicznej* pełni jednostka sektora finansów publicznych lub fundacja, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa.
2. ARiMR pełni funkcję IP na podstawie delegacji ustawowej.
3. Samorząd województw pełni funkcję IP na podstawie delegacji ustawowej.
4. Jednostka sektora finansów publicznych lub fundacja, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, której minister właściwy do spraw rybołówstwa powierzył wykonywanie zadań instytucji zarządzającej, pełni funkcję IP dla priorytetu 6 i *Pomocy technicznej* na podstawie Umowy.

5. IZ PO RYBY 2014 – 2020 zachowuje pełną odpowiedzialność za całość realizacji PO RYBY 2014-2020.
6. IZ PO RYBY 2014 – 2020 powierza IP realizację następujących zadań:

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR):

- 1) przyjmowanie i ocena wniosków o dofinansowanie;
- 2) zawieranie umów o dofinansowanie albo wydawanie decyzji o przyznaniu pomocy;
- 3) przyjmowanie i weryfikacja wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów oraz zatwierdzanie kwot do wypłaty oraz weryfikacja beneficjenta pomocy w rejestrze podmiotów wykluczonych;
- 4) zatwierdzanie sprawozdań końcowych z realizacji operacji;
- 5) przygotowywanie prognoz wydatków w ramach wdrażanych Środków;
- 6) przeprowadzanie kontroli operacji;
- 7) monitorowanie realizacji Środków oraz operacji i sporządzanie sprawozdań;
- 8) przeciwdziałanie nieprawidłowościom w realizacji operacji, wykrywanie tych nieprawidłowości i informowanie właściwych instytucji o ich wystąpieniu oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych środków finansowych od beneficjentów;
- 9) wydawanie decyzji określających kwotę pomocy przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków finansowych w zakresie priorytetów 1-3 i 5;
- 10) informowanie społeczeństwa o realizowanych Środkach i ich promocja;
- 11) rozpatrywanie odwołań;
- 12) przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją operacji;
- 13) weryfikacja zleceń płatności;
- 14) udzielanie zaliczek beneficjentom;
- 15) dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów ze środków współfinansowania krajowego oraz składanie zleceń płatności do Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach budżetu środków europejskich;
- 16) księgowanie płatności;
- 17) poświadczanie wydatków wobec IZ;
- 18) monitorowanie wykorzystania środków finansowych PO RYBY 2014-2020;
- 19) dochodzenie zwrotu pomocy pobranej nienależnie lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, wraz z odsetkami dla środków finansowych wypłaconych w ramach wszystkich priorytetów PO RYBY 2014 -2020.

Samorząd Województwa:

- 1) wybiera RLGD do realizacji LSR,
- 2) zawiera z RLGD umowy ramowej dotyczącej realizacji LSR,
- 3) ocenia poprawność przeprowadzenia konkursów na wybór operacji przez RLGD,
- 4) przyznaje pomoc i zawiera umowy z RLGD w ramach projektów grantowych,
- 5) monitoruje realizację LSR przez RLGD oraz przeprowadza ewaluację jej wdrażania,

- 6) kontroluje realizację LSR pod względem jej zgodności z przepisami prawa i procedurami określonymi w LSR, w tym osiągnięcia wskaźników założonych w tej strategii,
- 7) informuje, w tym rozpowszechnia informacje o PO RYBY 2014-2020, w tym o zasadach i trybie przyznawania pomocy w ramach priorytetu 4. oraz o obowiązkach beneficjentów wynikających z przyznania tej pomocy;
- 8) prowadzi postępowania w sprawie przyznania pomocy w ramach PO RYBY 2014-2020, w tym:
  - a) przyjmuje i rejestruje wnioski o dofinansowanie oraz wnioski o płatność,
  - b) przeprowadza ocenę formalną wniosku o dofinansowanie, który wcześniej został wybrany przez Rybacką lokalną grupę działania¹,
  - c) zawiera i rejestruje umowy o dofinansowanie,
  - d) informuje o odmowie przyznania pomocy,
  - f) przeprowadza ocenę formalną wniosków o płatność, w tym dokonuje weryfikacji beneficjenta w rejestrze podmiotów wykluczonych;
- 9) przeprowadza kontrole operacji zgodnie z zaakceptowanym przez instytucję zarządzającą rocznym planem kontroli;
- 10) przeciwdziała występowaniu nieprawidłowości w zakresie realizacji operacji oraz przekazuje informacje dotyczące tych nieprawidłowości IZ;
- 11) przekazuje do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:
  - a) pisemną informację o pomocy pobranej nienależnie lub pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem,
  - b) pisemną informację o wysokości środków finansowych przeznaczonych do wypłaty poszczególnym beneficjentom;
- 12) przygotowuje i przekazuje do Agencji plan wydatków na rok bieżący i następny w zakresie priorytetu 4.;
- 13) przechowuje dokumentację dotyczącą realizacji Środków w zakresie priorytetu 4. oraz związaną z wykonywaniem przez samorząd województwa zadań instytucji zarządzającej;
- 14) przygotowuje poświadczenie aktualności aplikacji informatycznej PO RYBY 2014 – 2020;

---

¹ Rybacka lokalna grupa działania (RLGD) dokonuje wyboru operacji w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o dofinansowanie. Operacje są oceniane pod względem zgodności z lokalnej strategii rozwoju obszarów rybackich oraz spełnieniem kryteriów wyboru operacji, na tej podstawie RLGD przyznaje punkty. RLGD sporządza również listy wybranych operacji, ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów i przekazuje je wraz ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie samorządowi województwa, który jest Instytucją Pośredniczącą dla Priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020.

- 15) weryfikuje postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone przez beneficjentów na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., Nr 907 z późn. zm.);
- 16) opracowuje roczne planu kontroli dla operacji realizowanych w ramach priorytetu 4.;
- 17) sporządza i przekazuje do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poświadczenia kwalifikowalności poniesionych wydatków w ramach priorytetu 4.;
- 18) opracowuje w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą procedury, na której podstawie realizuje swoje zadania;
- 19) wydawanie decyzji określających kwotę pomocy przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków finansowych w zakresie priorytetu 4.

Jednostka sektora finansów publicznych lub fundacja, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa – Instytucja Pośrednicząca dla priorytetu 6 i Pomocy technicznej:

- 1) przyjmowanie i ocena wniosków o dofinansowanie;
- 2) zawieranie umów o dofinansowanie;
- 3) przyjmowanie i weryfikacja wniosków o płatność, w tym kontrola prawidłowości i kwalifikowalności kosztów poniesionych przez beneficjenta oraz poświadczanie wydatków kwalifikowanych, weryfikacja beneficjenta pomocy w rejestrze podmiotów wykluczonych oraz ustalanie i zatwierdzanie wysokości środków finansowych do wypłaty dla danego beneficjenta;
- 4) przygotowanie procedur w zakresie wdrażania priorytetu 6. i *Pomocy technicznej*;
- 5) zatwierdzanie sprawozdań końcowych z realizacji operacji;
- 6) przygotowywanie prognoz wydatków w ramach wdrażanej priorytetu 6. i *Pomocy technicznej*;
- 7) przeprowadzanie kontroli operacji;
- 8) monitorowanie realizacji Środków oraz operacji i sporządzanie sprawozdań z realizacji priorytetu 6. i *Pomocy technicznej*;
- 9) przeciwdziałanie nieprawidłowościom w realizacji operacji, wykrywanie tych nieprawidłowości i informowanie właściwych instytucji o ich wystąpieniu;
- 10) rozpatrywanie odwołań beneficjentów;
- 11) przechowywanie pozyskanych, zgromadzonych i opracowanych informacji i danych dotyczących realizacji środków oraz operacji, w ramach systemu monitorowania i oceny PO RYBY 2014-2020;
- 12) przechowywanie dokumentów związanych z wykonywaniem zadań Instytucji Zarządzającej;
- 13) przekazywanie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokumentów w formie papierowej i elektronicznej niezbędnych do wypłaty środków finansowych dla danego beneficjenta (zlecenie płatności, zlecenie korygujące, karta wzorów podpisów osób upoważnionych do autoryzacji kwoty płatności), w celu dokonania płatności;

- 14) przekazywanie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pisemnych informacji o pomocy pobranej nienależnie lub wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem;
- 15) monitorowanie wykorzystania środków finansowych w ramach priorytetu 6. i *Pomocy technicznych*;
- 16) prowadzenie audytu wewnętrznego;
- 17) informowanie beneficjentów o procedurach i zasadach przyznawania *Pomocy technicznej*;
- 18) opiniowanie aktów prawnych i innych dokumentów wdrożeniowych przygotowywanych przez Instytucję Zarządzającą
- 19) wydawanie decyzji określających kwotę pomocy przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków finansowych w zakresie priorytetu 6 i *Pomocy technicznej*.

WYSZCZEGÓLNIENIE FUNCKJI PEŁNIONYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ CERTYFIKUJĄCĄ

Do zadań IC należy w szczególności:

- a) poświadczanie wydatków,
- b) opracowanie i przedłożenie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność,
- c) utrzymywanie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji,
- d) prowadzenie ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji,
- e) aplikowanie i otrzymywanie płatności z EFMR,
- f) przekazywanie środków finansowych EFMR na rachunek dochodów budżetu państwa.

INSTYTUCJA AUDYTOWA I ORGANY AUDYTOWE

Zgodnie z rozporządzeniem o EFMR oraz rozporządzeniem o wspólnych przepisach powołano Instytucję Audytową. Organem pełniącym funkcję Instytucji Audytowej (IA) jest **Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej**, który wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Ochrony Interesów Finansowych UE Ministerstwa Finansów (Departament DO) oraz 16 urzędów kontroli skarbowej. Zadania określone rozporządzeniami o EFMR oraz o wspólnych przepisach są wykonywane w trybie określonym w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej² oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Główne zadania instytucji Audytowej to:

---

² tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r., nr 41, poz. 214,

- a) zapewnienie prowadzenia audytów prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego, na podstawie stosownej próby operacji w oparciu o zadeklarowane wydatki;
- b) przygotowanie w ciągu ośmiu miesięcy od przyjęcia programu operacyjnego strategii audytu dla przeprowadzania audytów, obejmującej metodykę kontroli, metodę doboru próby w przypadku audytów operacji oraz plan audytów w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch następnych lat obrachunkowych. (Strategia audytu jest corocznie uaktualniana począwszy od 2016 r. do 2023 r. włącznie);
- c) sporządzanie opinii audytowej zgodnie z art. 59 art. 5 akapit drugi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002
- d) sporządzanie sprawozdań z kontroli, przedstawiających główne wyniki przeprowadzonych audytów w tym ustalenia dotyczące defektów stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli, oraz proponowane i wdrożone działania naprawcze.